

Ефективна комунікація	Самоконтроль	Емпатія	Кооперація	Розв'язання проблем	Запобігання та розв'язання конфліктів	Асертивність	Самооцінка, самоповага	Повага до прав людини	Гендерна чутливість	Активне громадянство
-----------------------	--------------	---------	------------	---------------------	---------------------------------------	--------------	------------------------	-----------------------	---------------------	----------------------

Спілкування з дорослими

Мета

Сприяти розвитку комунікативних навичок, виховувати повагу до старших, мотивувати учнів звертатися до дорослих у разі виникнення проблем.

Очікувані результати

Наприкінці заняття учні:

- *називають* дорослих зі свого найближчого оточення, яким вони довіряють, до яких можуть звернутися в разі потреби;
- *демонструють* здатність долати сором'язливість у спілкуванні з новими вчителями, іншими працівниками школи;
- *демонструють* уміння розпитати дорогу, передати на проїзд у громадському транспорті, висловити прохання, надати допомогу.

Обладнання і матеріали

- Класна дошка і кольорова крейда або фліпчарт і фломастери.
- Комп'ютер, доступ до Інтернету, мультимедійний проектор (*бажано*).

Що підготувати заздалегідь

- Клубок ниток для вправи «Сімейне павутиння».
- Яскраві цінники (за кількістю учнів у класі).
- Роздрукувати Роздаткові матеріали для учнів і Додаток 6.1.
- Перевірити презентацію та відео до теми.

Орієнтовний план уроку

Стартові завдання	7 хв.
Мозковий штурм «Дорослі, яким ти довіряєш»	5 хв.
Робота в групах «Інтерв'ю»	10 хв.
Руханка «Струмочок»	5 хв.
Рольова гра	9 хв.
Демонстрація відео	4 хв.
Підсумкові завдання	5 хв.
<i>Усього тривалість</i>	<i>45 хв.</i>

Стартові завдання (повторити попередній матеріал і перейти до нового)

1. Зворотний зв'язок: «Про що ми говорили на минулому занятті»? Вислухайте відповіді бажаючих, підсумуйте їх: «Ми дізналися переваги упевненої поведінки, як вона допомагає спілкуватися і налагоджувати стосунки».
2. Назвіть тему уроку: «На цьому уроці ми вчитимемося застосовувати ці знання у ситуаціях спілкування з батьками, вчителями, іншими дорослими (знайомими і незнайомими)».
3. Знайомство «Сімейне павутиння». Вправу учні виконують в колі, вам знадобиться клубок ниток для в'язання. Один з учнів бере його в руки, двічі обмотує нитку навколо долоні і продовжує фразу: «Моя родина — це я, мої тато, мама, брат...» Потім розповідає щось цікаве про свою родину і котить по підлозі клубок іншому учневі. Останній учасник, розповівши про свою родину, котить клубок тому, від кого його отримав, і каже: «Олю (Андрію), мені подобається твоя родина, тому що (ви друзі, у тебе є старший брат...)». І так далі, аж поки клубок повернеться до першого учасника.

Запитання для обговорення:

- Що нового ви дізналися з цієї вправи?
- Що вас найбільше здивувало?

Мозковий штурм: «Дорослі, яким ти довіряєш»

Слово вчителя: «Завжди важливо знати, від кого можна отримати пораду чи допомогу в різних життєвих ситуаціях.

Звісно, дитина найперше звернеться до своїх батьків — тата або мами. Та що робити, коли їх немає поруч?

У такому разі зверніться до іншого дорослого, якому довіряєш. Це можуть бути старший брат, сестра, тітка, дядько, бабуся чи дідусь. Може, в тебе склалися довірливі стосунки з учителем, шкільним психологом або тренером, а може — з батьками твого друга чи священиком».

- Запропонуйте учням назвати людей, до яких вони звертаються за порадою чи по допомогу.
- Запишіть на дошці не менш як десять пропозицій.
- Підкресліть дорослих (*батьки, родичі, класний керівник, шкільний психолог...*).
- Роздайте учням кольорові цінники і запропонуйте кожному прикріпити свій цінник біля того дорослого, до якого вони передусім звернуться чергу у разі виникнення проблем.

Підсумуйте: «У нашому житті є люди, до яких ми звертаємося по допомогу. Найчастіше це батьки, інші родичі, класний керівник або шкільний психолог. Пам'ятайте, що за необхідності ви завжди можете звернутися до дорослих».

Робота в групах «Інтерв'ю»

Слово вчителя: «Інколи дітям здається, що у них забагато обов'язків: щодня ходити до школи, вчити уроки, відповідати біля дошки, писати контрольні. Дехто переконаний, що вчителі поводяться жорстко, задаючи багато домашніх завдань, змушуючи наздоганяти пропущене. Та, може, у таких випадках комусь просто бракує інформації про вчителів, їхню працю і відповідальність?»

- Запросіть на урок кількох ваших колег і об'єднайте учнів у стільки груп, скільки є запрошених учителів.
- Запропонуйте дітям узяти інтерв'ю у вчителів за планом, наведеним у Завданні 1.

- Презентації груп, обговорення.

Запитання для обговорення:

- Яким було б суспільство без учителів?
- Як можна віддячити вчителям за їхню працю?

Підсумуйте: «У вчителів складна робота. Але вони її люблять і готові в усьому допомогти дітям».

Руханка «Струмочок» (фізичне та емоційне розвантаження, об'єднання в пари)

Рольова гра (відпрацювання умінь звертатися по допомогу, виконується у парах, які утворилися після руханки)

Слово вчителя: «Завантаженість учителів не означає, що ви не можете звертатися до них у разі потреби. Навпаки, їм буде приємно, що ви стараєтесь і цікавитеся їх предметом».

- Запропонуйте учням пригадати випадки, коли вони посоромились чи полі-

нувалися звернутися до вчителя і мали через це проблеми та обговорити, як можна було вчинити інакше.

- Роздайте парам ситуації з Додатку 6.1 (одна ситуація може бути у двох і більше пар) і запропонуйте підготувати сценки про поведінку у заданій ситуації.
- Демонстрації сценок, обговорення.

Запитання для обговорення:

- Яке існує головне правило для спілкування з дорослими?

Підсумуйте: «У спілкуванні з дорослими треба завжди бути ввічливим і демонструвати повагу».

Демонстрація відео (релаксація)

Продемонструйте жартівливе відео «Обережно, незнайомці!».

<http://autta.org.ua/ua/materials/material/Sp-lkuvannya-z-neznayomtsyami/>

Запитання для обговорення:

- Як треба реагувати на пропозиції сторонніх людей покататися з ними в автомобілі, допомогти знайти цуценя, знятися в рекламі тощо.

Підсумуйте: «Підозрілі пропозиції незнайомих треба ігнорувати і обов'язково розповідати про них батькам чи іншим довіреним особам».

Підсумкові завдання (закріпити набуті знання)

1. Зачитайте висновки:

- У вашому житті є багато людей, які можуть допомогти вам у разі потреби.
- Не соромтесь звертатися по допомогу до вчителів, шкільного психолога чи медичного працівника.
- Ввічливість і тактовність допоможуть вам у спілкуванні з дорослими.
- У спілкуванні з незнайомими людьми треба бути обережними і пам'ятати, що дорослі не повинні звертатися по допомогу до чужих дітей.

- Але з власної ініціативи ви можете допомогти, наприклад, притримати двері для жінки з дитячим візочком, допомогти перейти дорогу людині похилого віку тощо.
2. Запропонуйте бажаним удома визначити коло довірених осіб, виконавши Завдання 2 із Роздаткових матеріалів.

3. Завершіть урок оплесками.

Вам потрібно знайти вулицю і будинок, де живе ваш друг. Зверніться по допомогу до перехожого.

Ви зайшли у маршрутку. Треба передати водієві гроші за проїзд. Зробіть це ввічливо.

Мама приготувала кашу, але вам сьогодні хочеться бутерброд. Скажіть про це так, щоб мама не образилась.

На безлюдному перехресті стоїть бабуся. Вона розгублена — не знає, як перейти дорогу. Запропонуйте їй допомогу.

Учителька розмовляє з колегою. Вам терміново треба попросити у неї зошит. Перепросите, зверніться з проханням і подякуйте.

Ви запізнилися на урок. Постукайте, привітайтеся, попросіть вибачення і дозволу увійти в клас.